

نکاتی در باره ابتلای کودکان به کرونا

تاکتون این اطمینان تاحدی وجود داشته که کودکان کمتر به کرونا مبتلا می‌شوند و ابتلای آنها به بیماری کووید ۱۹ معمولا شدید نیست اما نکته قابل تامل این است که در حال حاضر تاثیر ویروس‌های جهش یافته بر شرایط و تولید واکنس کرونا برای کودکان مشخص نیست. لوتار وایلر، رئیس مؤسسه روبرت کخ به تازگی در کنفرانس خبری مشترکی با ینس اشپان، وزیر بهداشت دولت فدرال آلمان گفته بود که موارد ابتلا در میان کودکان و نوجوانان زیر ۱۵ سال به شدت رو به افزایش است. به گفته وایلر شواهد نشان می‌دهد که ویروس جهش یافته موسوم به B.۱.۱.۷ در انگلیس شناسایی شده، قوه محرک افزایش فرآینده شیوع کرونا در مهد کودک‌ها و مدرسه‌ها بوده است. این مساله درست در شرایطی مطرح شده که بخشی از مدرسه‌ها و مهد کودک‌ها در آلمان در حال بازگشایی هستند؛ گر چه دست کم برای یوهانس لیزه، مدیر بخش بیماری‌های عفونی و ایمنی‌شناسی بیمارستان دانشگاه ورتسبورگ، کاملا جدید و حیرت‌آور نیست. لیزه که در زمینه شیوع کرونا در مهد کودک‌ها تحقیق می‌کند، می‌گوید: این طبیعی است که وقتی مدرسه‌ها و مهد کودک‌ها را بازگشایی می‌کنیم، موارد سربایت ویروس افزایش می‌یابد. نتایج یک پژوهش در این زمینه در حال حاضر در دست بررسی است و به همین دلیل هنوز امکان طرح جزئیات بیشتری در این مورد وجود ندارد.

◀ **نقش ویروس جهش یافته**

یوهانس لیزه می‌گوید تاکتون ویروس کرونا در مهد کودک‌ها شیوع زیادی نداشته اما در عین حال میزان انتقال کودکان مبتلا به بیمارستان دانشگاه ورتسبورگ رو به افزایش است. او مانند لوتر وایلر بر این گمان است که در این تحول پای ویروس انگلیسی در میان باشد. حدود یک سال پس از آغاز پاندمی کرونا ای گزاره همچنان تکرار می‌شود که کودکان کمتر به کرونا مبتلا می‌شوند و ابتلای آنها به بیماری کووید ۱۹ معمولا شدید نیست. مارکوس کنوه، عضو هیات مدیره انجمن بیماری‌های عفونی کودکان آلمان که سامانه گزارش‌دهی راه انداخته که اکنون در بیمارستان کودکان دانشگاه درسدن به فعالیت مشغول است که مراکز درمانی در سراسر آلمان می‌توانند موارد بستری کودکان و نوجوانان مبتلا به بیماری کووید ۱۹ را در آن وارد کنند. او می‌گوید که تا روز هفتم ماه مارس امسال ۱۰۵۱ مورد بستری کودکان مبتلا به بیماری کووید ۱۹ به این سامانه گزارش شده که از میان آنها فقط پنج درصد به بخش مراقبت‌های ویژه منتقل شده‌اند. به گفته کنوف این آمار مربوط به خردسال‌ترین کودکان است. عضو هیات مدیره انجمن بیماری‌های عفونی کودکان می‌گوید: حدود دو سوم مبتلایانی که بستری شده‌اند نوزادان شیرخوار و کودکان خردسال بوده‌اند و تقریبا ۳۰ درصد آنها بیماری‌های زمینه‌ای از جمله مشکلات ریوی داشته‌اند.

◀ **بیشترین مبتلایان در میان بزرگسالان**
گرچه این احتیاج منتفی نیست که برخی مراکز درمانی اطلاعات مربوط به کودکان مبتلا به کرونا را به سامانه یاد شده گزارش می‌دهد باشند، اما آمار جمع‌آوری شده نشان می‌دهد که حدود ۱۹ یک بیماری عفونی است که به طور عمده بزرگسالان را مبتلا می‌کند. مارکوس کنوف می‌افزاید، بر خلاف بزرگسالان که اغلب پس از بهبودی از بیماری کووید ۱۹ مدت‌تی درگیر عوارض مختلفی هستند، اکثر کودکان مبتلا پس از ترک بیمارستان هیچ مشکلی ندارند. با این همه کارشناسان معتقدند با توجه به افزایش موارد ابتلای کودکان به گونه جهش یافته ویروس کرونا این نگرانی وجود دارد که در آینده بیشترین مبتلایان بیماری کووید ۱۹ بزرگسالان نباشند. یوهانس لیزه و مارکوس کنوف ابراز تاسف می‌کنند که هنوز واکنسی مخصوص کودکان برای پیشگیری از ابتلا به بیماری کووید ۱۹ تولید نشده است.

◀ **کودکان با بیماری‌های زمینه‌ای**

کنوف می‌گوید در میان کودکان تعداد زیادی وجود دارند که به دلیل تولد زود هنگام یا ابتلا به بیماری‌هایی نظیر Trisomie ۲۱ جزو افراد در معرض خطر به شمار می‌روند. او افزود تاکتون تدبیرهای پیشگیرانه برای این کودکان تقریبا صفر بوده و این مسئله را می‌توان یک رسوایی دانست. یوهانس لیزه هم طرفدار تولید واکنس کرونا مخصوص کودکان است و می‌گوید این مسئله می‌تواند فراتر از حفاظت کودکان در برابر پیامدهای احتمالا شدید ابتلا به بیماری کووید ۱۹ بوده و در عین حال در توقف چرخه انتقال ویروس هم موثر باشد. بر خلاف رئیس مؤسسه روبرت کخ که نسبت به بازگشایی مدرسه‌ها و تاثیر احتمالی آن در افزایش موارد ابتلا ابراز نگرانی کرده، یوهانس لیزه تاکید می‌کند که این کار بهتر است انجام شود و آزمایش تشخیص کرونا به صورت رایگان در مدرسه‌ها در کنار رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی در دستور کار باشد. به گزارش دوپچه وله، لیزه با تأکید نظر کنوف که کودکان عامل پاندمی کرونا نیستند می‌افزاید شاید واقعا بهتر باشد که زودتر یا دیرتر بالاخره واکنس کرونا مخصوص کودکان هم تولید و عرضه شود. با این همه هنوز درباره تاثیر گونه‌های جهش یافته ویروس در افزایش احتمالی ابتلا به کووید ۱۹ در میان کودکان اطلاعات کافی وجود ندارد.

چهارشنبه

۱۳۹۹۰۱۲۰۲۷

۳۳شعبان ۱۴۴۲ / ۱۷ مارس ۲۰۲۱

مسیر را چگونه ادامه دهیم؟

تجربه یک‌سال آموزش آنلاین

تجربه آموزش مجازی و آنلاین در دوران کرونا این فرصت را ایجاد کرده است که از این پس، در کنار آموزش حضوری، شیوه آموزش غیر حضوری در مدارس جدی گرفته شود و به دنبال آن کتاب‌های درسی و کمک درسی نیز مجازی منتشر شود. در روزهای گذشته یک شرکت دانش‌بنیان موفق شد با طراحی سامانه آنلاین در زمینه اشتراک‌گذاری و یادگیری کتاب‌ها و مباحث علمی و دانشگاهی در این حوزه گام خوبی بردارد. این شرکت کتاب‌هایی تحت فرمت BKT تولید می‌کند که کاربر امکان دانلود مطالب را ندارد. کاربران می‌توانند مطلب را تحت وب مطالعه و از نکات موردنظرشان یادداشت‌برداری کنند. گفته شده این امکان برای تسهیل دسترسی دانش‌آموزان و دانشجویان به کتب درسی و آموزشی در نظر گرفته شده‌است. امکان دسترسی دانش‌آموزان و دانشجویان به کتاب‌های درسی و آموزشی در فضای مجازی، می‌تواند نکات مثبت و منفی به همراه داشته باشد. سعید تقی‌آبادی کارشناس حوزه آموزش و پرورش و مدیران پیشین آموزش و پرورش تهران، در این‌باره به خبرنگار ایرنا پلاس گفت: به طور قطع نمی‌توان کتاب را به عنوان وسیله‌ای که قابلیت لمس و حمل دارد و می‌توان از آن بهره‌های مختلف گرفت، از روند آموزشی دانش‌آموزان حذف کرد. البته به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا، تجربه‌های جدیدی در کشور داشتیم که می‌توانیم از نقاط مثبت آن استفاده کنیم.

◀ **یابد از طبیعت حفاظت شود**

او با تاکید بر اینکه در روند آموزش باید از طبیعت حفاظت شود، توضیح داد: سالانه چند صد میلیون کتاب درسی چاپ می‌شود؛ باید چقدر چوب برای تهیه این حجم از کتاب استفاده شود؟ طبیعتا بحث دسترسی به امکانات در فضای مجازی می‌تواند به ما کمک کند تا به طبیعت آسیب کمتری بزنیم. از ویژگی‌های مجازی شدن کتاب درسی، این است که لازم نیست دانش‌آموزان حجم زیادی از کتاب‌ها را در خانه نگه دارند یا با خود حمل کنند. البته در اینجا باید به حقوق معنوی کتاب توجه داشت، چون کسی که کتاب را تالیف کرده، می‌خواهد از مواهب آن بهره‌مند شود. ایران کمتر به مساله رعایت حق مولف توجه می‌شود. به گفته تقی‌آبادی کتاب آنلاین با توجه به برنامه‌هایش قابلیت جست‌وجوی خوبی در اختیار کاربر قرار می‌دهد. او البته کتاب امکان جست‌وجو در کتاب‌کاغذی دشوارتر است. این‌دسته کتاب آنلاین عیب‌هایی دارد، زیرا دسترسی به آن همه جا فراهم نیست، به‌خصوص در روستاها ممکن است تا حدی مشکل دسترسی وجود داشته باشد. همچنین مساله پهنای باند و دسترسی رایانه‌ای مهم است. آیا همه مردم ایران به یک اندازه سواد رایانه‌ای دارند و می‌توانند سخت‌افزار مورد نیاز را فراهم کنند؟ او افزود: وقتی از لپ‌تاپ و گوشی همراه استفاده می‌کنید، چشم شما خسته می‌شود، اما در مطالعه کتاب، چشم کمتر خسته می‌شود. از طرفی می‌توانید در هر حالتی از گوشی و تبلت استفاده کنید، اما ممکن است برای کتاب این امکان وجود نداشته باشد. برای مثال در مترو و جاهای شلوغ نمی‌توان از کتاب استفاده کرد، اما اگر کتاب صوتی باشد، براحتی قابل استفاده است. از کتابی که در فضای مجازی ارائه می‌شود، نمی‌توانید ادراک جسمی داشته باشید؛ وقتی که چیزی را لمس نمی‌کنید، خیلی زود از ذهن شما فراموش می‌شود. وقتی که چیزی را از روی کتاب کاغذی می‌خوانید به

armanmeli.ir

سال سوم

شماره ۹۷۰

این دلیل که تصویر آن واقعی است، در ذهن باقی می‌ماند. به این مساله ادراک جسمی می‌گویند؛ یعنی مطالب در فضای مجازی کمتر از کتاب در ذهن افراد باقی می‌ماند.

◀ **آزمون و خطا در برخی از برنامه‌ها**

تغییر کاربری کتاب درسی و امکان استفاده از کتاب‌های آنلاین، محاسن و معایبی به همراه هم دارد. میزان بررسی این طرح‌ها برای عملی کردن آنها در فضای مدارس مهم است. تقی‌آبادی با بیان اینکه اجرای برخی از برنامه‌ها در ایران به صورت آزمون و خطا انجام می‌شود، توضیح داد: اقداماتی انجام می‌دهیم اما آسیب‌های آن را در نظر نمی‌گیریم. برای مثال زمانی که در آموزش‌وپرورش مشغول به فعالیت بودم، در شورای عالی آموزش و پرورش اعلام کردم آموزش توصیفی، کودکان را بی‌سواد می‌کند زیرا کودکان و خانواده ارزبایی دقیقی از خود ندارند. وقتی تقسیم‌بندی براساس خوب، نسبتا خوب، خیلی خوب و عالی باشد، دانش‌آموز متوجه تفاوت نسبتا خوب و عالی نمی‌شود زیرا اینها مسائل کیفی هستند. در نتیجه برای به دست آوردن آنها تلاش نمی‌کند و دانش‌آموزان بی‌سواد می‌شوند. در نهایت بعد از چند سال، این روزها به این نتایج می‌رسند که تدریس با شیوه توصیفی اقدام درستی نیست. این کارشناس آموزشی ادامه داد: به نظر می‌رسد باید کتاب به صورت فیزیکی را کنار کتاب در فضای مجازی استفاده کنیم. زیرا اگر هر کدام از این دو حذف شوند، آسیب‌هایی ایجاد می‌شود.

◀ **ضرورت رایگان بودن آموزش**

محمدرضا نیک‌نژاد کارشناس حوزه آموزش‌وپرورش نیز درباره تاثیر کتاب آموزشی الکترونیک برای دانش‌آموزان و دانشجویان گفت: تقریبا مطمئن شدیم روزگار آموزشی بعد از کرونا با تجربه‌های پیش از آن متفاوت خواهد بود. معلم و دانش‌آموزان روندی متفاوت و نیازهای متفاوتی خواهیم داشت. برای مثال، کتابی را دانلود کردم و از روی کتاب خط می‌کندیم و به وسیله آن با دانش‌آموزان ارتباط برقرار کردم. این اتفاق در جهان افتاده و باید به فکر ایجاد چنین ابزاری و گسترش آن در جهان باشیم. در حالی طرح ارائه کتاب درسی در فضای مجازی مطرح شده است که بسیاری از دانش‌آموزان امسال با مشکلات دسترسی به کلاس درسی مجازی مواجه بودند. این در حالی است که به گفته این کارشناس آموزشی، بر اساس اصل ۳۰ قانون اساسی، همه امکانات باید برای تحصیل دانش‌آموز رایگان باشد. او ادامه داد: با توجه به اینکه بسیاری از دانش‌آموزان مناطق محروم دسترسی به وسائل آموزشی ندارند یا برای ورود به فضای مجازی و استفاده از امکانات آموزشی هزینه‌ای بر آنها تحمیل شده، اگر دسترسی به کتاب آموزشی هم به همین صورت باشد، این روند با عدالت آموزشی معایر است. او افزود: دولت براساس قانون اساسی وظیفه دارد برای همه دانش‌آموزان امکان آموزش رایگان را فراهم کند؛ در نتیجه بهره‌گیری از سامانه‌ای اگر بار مالی به خانواده‌ها تحمیل کند، زمینه‌ساز فضای جدیدی برای زبر یا گذاشتن رایگان بودن آموزش است که در قانون اساسی به آن تاکید شده آن هم در حالی که جهان به سمتی می‌رود که این آموزش‌ها رایگان شود. اگر کسی بخواهد تغییری ایجاد کند به طور حتم باید به این مساله توجه داشته باشد تا شکاف آموزشی-درمانی هم براندند. او را بیشتر از این نکند.

◀ **نبود آزمون دقیق از کودکان بازمانده از تحصیل**

بعد از همه‌گیری ویروس کرونا در اسفند ۹۸، در سیستم

نیک‌نژاد با ابراز تاسف از اینکه در حوزه آموزش از هر موقعیتی برای کسب درآمد استفاده می‌شود، گفت: وزارتخانه دنبال فضا و روزنه‌هایی می‌گردد تا برای خود درآمذزایی کند چون مشکل بودجه دارند؛ این روند مسئولان را به سمت دریافت هزینه از خانواده‌ها کشانده است. در ایران آموزش کاملا رایگان نداریم و گاهی در دور افتاده‌ترین مناطق از والدین ۲۰ تا ۳۰ هزار تومان به پهنانه هزینه برق و تلفن هزینه دریافت می‌شود. او با تاکید بر اینکه بحث لزوم درآمذزایی در مدارس تا فروش فضای مدرسه رسیده است، افزود: مدرسی را که مبر از خرابی‌ها ساخته شده‌اند، به قیمت تراکم جمعیت دانش‌آموزان در مدارس مجاور، فروخته‌اند. یا اینکه بخش بر مدرسه را تبدیل به مغازه کرده‌اند. این روند تجربه جهانی و انسانی است. وقتی پول وارد فضای آموزشی و پزشکی می‌شود، حساسیت‌های انسانی و اخلاقی زیر پا می‌رود؛ یعنی مدیر، کودک را به عنوان فردی که باید در آینده جامعه تاثیرگذار باشد نمی‌بیند، بلکه او را برای دریافت پول بیشتر توجه می‌کند.

معاون کل وزیر بهداشت و درمان:

رعایت پروتکل های بهداشتی به ۶۰ درصد رسیده است

معاون کسل وزیر بهداشت و درمان با بیان اینکه سفر نرنجی، زرد و آبی کشور همچنان ممنوع خواهد بود.

◀ **اعلام شهرهای وضعیت قرمز**

حزیرچی توضیح داد که اکنون ۳۱ شهر نیز در کشور در وضعیت نارنجی قرار دارد و سفر به این شهرها نیز ممنوع است و آمارها نشان می‌دهد امروز نسبت به روز گذشته ۲۳ درصد بستری‌ها در مراکز درمانی افزایش یافته و این هفته نسبت به هفته گذشته نیز تعداد بستری‌ها در شهر تهران بیش از ۱۳ درصد رشد داشته است. وی با بیان اینکه اگر شهری وضعیت قرمز پیدا کرده به مردم اعلام خواهد شد، گفت: توصیه ما به مردم این است به سفر نروند زیرا دورهمی‌ها و تجمع در انتظار ویروس کرونا بسیار موثر است و برخی از مراکز بین‌المللی قبلا پیش‌بینی کرده بودند تعداد مرگ‌ومیر در ایران در فروردین ماه به زیر ۱۰ نفر خواهد رسید، اما هم‌اکنون اعلام کرده‌اند که تعداد فوتی‌ها در ایران در خرداد ماه سال ۱۴۰۰ روزانه به ۲۰۰ نفر خواهد رسید.

◀ **سفر مردم با قطار و هواپیما**

معاون کل وزیر بهداشت و درمان با اشاره به سفر مردم با قطار و هواپیما گفت: طبق دستورالعمل‌های صادره هواپیماها با ۶۰ درصد ظرفیت، قطار و اتوبوس با ۵۰ درصد ظرفیت می‌توانند مسافر جابه‌جا کنند و هتل‌ها نیز باید با ۵۰ درصد ظرفیت خود کار کنند. حزیرچی تاکید کرد: با این

آرامش مله

اجتماعی ۹

دریچه

تقویت سیستم ایمنی با شادمانه زیستن

یک روانشناس و درمانگر گفت: با تصحیح بسیاری از باورهای اشتباه، شادمانه زیستن سهم زندگی ما می‌شود. طاهره سادات بدری افزود: اهمیت شادی نباید در زندگی دست کم گرفته شود چراکه شادمانه زیستن در واقع سیستم ایمنی ما را تقویت می‌کند، سیستم ایمنی آدم‌های خوشحال در حد بالایی قرار دارد و این افراد کمتر مریض می‌شوند. وی تصریح کرد: در بین افرادی که زندگی شادی دارند، طلاق کمتر اتفاق می‌افتد، این آدم‌ها کمتر غم می‌زنند و در نتیجه تنش‌های کمتری در زندگی دارند، همه آدم‌های خوشحال از سیستم اجتماعی خوبی برخوردار هستند. بدری اضافه کرد: انسان‌های خوشحال آدم‌های عاقل‌تری هستند، هر چقدر شما شادتر باشید باید عاقلانه‌تر زندگی کنید، می‌گویید اگر شادی را به نمایش بگذارید می‌توانید نمایشی لیکنند بزنید، این به نمایش گذاشتن با مدام تکرار به الگوی ذهنی شما تبدیل می‌شود. این درمانگر اظهار کرد: در طول تاریخ افراد بسیاری وجود داشته اند که با وجود شرایط سخت و تحت‌فشار بسیار زیاد به زندگی خود ادامه داده‌اند، پس ما می‌توانیم در هر شرایطی خوشحال باشیم به شرطی که معنایی برای زندگی کردن داشته باشیم.

◀ **یکی از معضلات نوع بینش ماست**

وی افزود: یکی از معضلات اصلی نوع بینش ما است، افراد غمگین زندگی را سخت می‌گیرند و فراموش می‌کنند که تمام عمر ما چند دهه زیستی است، ما اگر خیلی خوش شانس باشیم ۸ دهه زندگی می‌کنیم، بنابراین در این ۷-۸ دهه که با سرعت طی می‌شود باید خوشحال باشیم. این روانشناس گفت: بخش دیگری از این ناشاد بودن این است که ما از مرگ می‌ترسیم، در واقع یکی از ترس‌های بنیادین بشر ترس از مرگ است در حالی که اگر باورمان این باشد که من مهمان این دنیا هستم و آمده‌ام تا به من خوش بگذرد، می‌توانیم شادتر زندگی کنیم، مادر باورها و بینش‌هایمان دچار مشکل هستیم و با تصحیح آنها، شادمانه زیستن سهم زندگی ما می‌شود. وی ادامه داد: در تعریف انسان شاد می‌توان گفت این افراد منقطع و مقاوم هستند و در هر شرایطی تاب می‌آورند، این افراد توقع زیادی از زندگی ندارند و برای شرایط سخت راه‌حل پیدا می‌کنند.

◀ **شادمانه زیستن؛ اصلی مهم**

بدری خاطر نشان کرد: درست و شادمانه زندگی کردن یک اصل مهم است، ما باید در مسیر درست قرار بگیریم و نتیجه را به خدا بسپاریم، ممکن است در این مسیر اتفاقات خوب یا بد بیفتند، ما باید لحظه‌ها را باید غنیمت بشماریم و شادی را به زندگی خود و اطرافیانمان هدیه بدهیم. البته باید به این نکته نیز توجه داشت که شاد زیستن نیاز به آموزش و آموختن دارد و برای تربیت فرزندان شاد باید از روانشناسان این حوزه بهره برد.

نکته

جزئیات دارو و درمان بیماران خاص در نوروز

رئیس مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری‌های وزارت بهداشت با اشاره به نحوه ارائه خدمت به بیماران خاص در نوروز ۱۴۰۰ و با توجه به شرایط کرونا، گفت: براساس سیاست ستاد ملی مقابله با کرونا شهرهای قرمز و نارنجی قابل سفر کردن نیستند، خصوصا برای بیماران خاص که نسبت به سایر افراد و بیماران حسوسا برای بیماران تری هم دارند و باید دست بیشتری کنند، پروتکل‌ها را رعایت کرده و از سفر به شهرهای پرخطر خودداری کنند. دکتر مهدی ششادنوش درباره نحوه خدمت‌رسانی به بیماران خاص در ایام نوروز ۱۴۰۰، گفت: مانند هر سال تدابیر کاملی برای ارائه خدمت به بیماران خاص در کشور ابلاغ شده است. بر این اساس مراکز دیالیز برای بیماران دیالیزی طبق روال معمول خودشان در این ایام خدمات ارائه می‌کنند. در زمینه بیماری‌هایی که نیازمند مراکز شیمی درمانی هستند، به معاونت‌های درمان دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ شده است که علاوه بر فعالیت مراکز دولتی ارائه خدمت در این زمینه، یک‌سوم از مراکز شیمی درمانی بخش خصوصی هم باید ارائه خدمت داشته باشند. وی افزود: مراکز تزریق فرآورده‌های خونی که برای بیماران خاص ارائه می‌کند، در طول تعطیلات نوروز هم موظفند طبق روال معمول خدماتشان را به بیماران ارائه دهند.

◀ **وضعیت ارائه داروهای بیماران خاص**

ششادنوش با بیان اینکه در زمینه جابه‌جایی در دوران کرونا، تمام سیاست مرکز مدیریت بیماری‌های خاص وزارت بهداشت هم تابع سیاست‌های ستاد ملی مقابله با کرونا خواهد بود، گفت: بر این اساس شهرهای قرمز و نارنجی قابل سفر کردن نیستند، خصوصا برای بیماران خاص که نسبت به سایر افراد و بیماران سیستمی ایمنی ضعیف‌تری هم دارند و باید دقت بیشتری کنند، پروتکل‌ها را رعایت کنند و از سفر به شهرهای پرخطر خودداری کنند. در سایر شهرهایی که امکان مسافرت دارد، اگر بیماران خاص خواستند که در آن شهرها خدماتشان را دریافت کنند، از قبل باید بین دانشگاه علوم پزشکی مبداء و مقصد هماهنگی‌های لازم را انجام دهند. به عنوان مثال اگر بیماران دیالیزی می‌خواهند سفر کنند، حتما با هماهنگی مبداء و مقصد باید برنامه‌هایشان را هماهنگ کنند تا بتوانند خدماتشان را در آن شهرها دریافت کنند. بدون هماهنگی کافی و به امید اینکه می‌روند و خدمت دریافت می‌کنند، هرگز اقدام به سفر نکنند. با توجه به تنگناها و محدودیت‌هایی که وجود دارد، هم باعث زحمت خودشان می‌شوند و مهم‌ترین روش جلوگیری از انتشار ویروس کرونا است و وی درباره وضعیت ارائه داروهای بیماران خاص که قرار بود داروهایشان را از نزدیک‌ترین داروخانه به محل زندگی‌شان دریافت کنند، گفت: برای فرآیند در حال تکمیل است و اساس آن سامانه مدیریت بیماری‌های نادر است که راه‌اندازی شده، بیماری‌ها و ثبت بیماران در این سامانه در حال انجام است و توزیع دارو هم در داروخانه‌های منتخب تقریبا شکل گرفته و مرتب در حال تقویت است. ششادنوش گفت: یقینا با تکمیل فرآیند در نظر گرفته شده در آینده بیماران با زحمت کمتری برای دریافت داروهایشان مواجه خواهند بود. در حال حاضر برخی از داروها در سامانه ثبت شده است. بر این اساس برای هر شهرستانی داروخانه‌های منتخبی در نظر گرفته شده که به داروخانه هم تعدادی از کدملی‌های بیماران معرفی شده‌اند و داروهایشان به صورت امانت در داروخانه‌های منتخب است و آن بیماران می‌توانند با مراجعه به داروخانه‌های منتخب مشخص شده، داروهایشان را دریافت کنند.